

การจัดการเรียนการสอนแบบ Cooperative Learning

โดยวิธีการสอนรูปแบบ Jigsaw

รูปแบบ Jigsaw เป็นการสอนที่อาศัยแนวความคิดการต่อภาพ ผู้เสนอวิธีการนี้คนแรก คือ

อารอนสันและคณะ (Aronson and Ohters, ๑๙๗๘ : ๒๒ - ๒๕) ต่อมามีการปรับและเพิ่มเติมขั้นตอน แต่วิธีการหลักยังคงเดิม การสอนแบบนี้ นักเรียนแต่ละคนจะได้ศึกษาเพียงส่วนหนึ่งหรือหัวข้อย่อย ของเนื้อหาทั้งหมด โดยการศึกษาเรื่องนั้น ๆ จากเอกสารหรือกิจกรรมที่ครูจัดให้ ในตอนที่ศึกษาหัวข้อย่อยนั้น นักเรียนจะทำงานเป็นกลุ่มกับเพื่อนที่ได้รับมอบหมายให้ศึกษาหัวข้อย่อยเดียวกัน และเตรียมพร้อมที่จะกลับไปอธิบายหรือสอนเพื่อนสมาชิกในกลุ่มพื้นฐานของตนเอง

Jigsaw มีองค์ประกอบที่สำคัญ ๓ ส่วน คือ

๑ การเตรียมสื่อการเรียนการสอน (Preparation of Materials) ครูสร้างใบงาน

ให้ผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนของกลุ่ม และสร้างแบบทดสอบย่อยในแต่ละหน่วยการเรียนรู้ แต่ถ้ามีหนังสือเรียนอยู่แล้ว ยิ่งทำให้ง่ายขึ้นได้ โดยแบ่งเนื้อหาในแต่ละหัวข้อเรื่องที่จะสอนเพื่อทำใบงานสำหรับผู้เชี่ยวชาญ ในใบงานควรบอกให้นักเรียนต้องทำอะไร เช่น ให้อ่านหนังสือหน้าอะไร อ่านหัวข้ออะไร จากหนังสือหน้าไหนถึงหน้าไหน หรือให้ดูวีดิทัศน์ หรือให้ลงมือปฏิบัติการทดลองพร้อมกับคำถามให้ตอบตอนท้ายของกิจกรรมที่ทำด้วย

๒ การจัดสมาชิกของกลุ่มและของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ (Teams And Expert Groups)

ครูจะแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ๆ (Home Groups) แต่ละกลุ่มจะมีผู้เชี่ยวชาญในแต่ละเรื่องตามใบงานที่ครูสร้างขึ้น ครูแจกใบงานให้ผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนในกลุ่ม และให้ผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนศึกษาใบงานของตนก่อนที่จะแยกไปตามกลุ่มของผู้เชี่ยวชาญ (Expert Groups) เพื่อทำงานตามใบงานนั้น ๆ เมื่อนักเรียนพร้อมที่จะทำกิจกรรม ครูแยกกลุ่มนักเรียนใหม่ตามใบงาน กิจกรรมในกลุ่มผู้เชี่ยวชาญแต่ละกลุ่มอาจแตกต่างกัน ครูพยายามกระตุ้นให้นักเรียนศึกษาหัวข้อตามใบงานที่แตกต่างกัน ดังนั้นใบงานที่ครูสร้างขึ้นจึงมีความสำคัญมาก เพราะในใบงานจะนำเสนอด้วยกิจกรรมที่แตกต่างกัน ซึ่งผู้เชี่ยวชาญในแต่ละกลุ่มอาจจะลงมือปฏิบัติการทดลองศึกษาเกี่ยวกับสิ่งที่ได้รับมอบหมาย พร้อมกับการนำเสนอสิ่งนั้นอย่างสั้น ๆ เพื่อว่าเขาจะได้กลับไปสอนสมาชิกคนอื่น ๆ ในกลุ่มที่ไม่ได้ศึกษาในหัวข้อดังกล่าว

๓ การรายงานและการทดสอบย่อย (Reports And Quizzes) เมื่อกลุ่ม

ผู้เชี่ยวชาญ แต่ละกลุ่มทำงานเสร็จแล้ว ผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนก็จะกลับไปยังกลุ่มเดิมของตัวเอง (Home Group) แล้วสอนเรื่องที่ตัวเองทำให้กับสมาชิกคนอื่น ๆ ในกลุ่ม ครูกระตุ้นให้นักเรียนใช้วิธีการต่าง ๆ ในการนำเสนอสิ่งที่จะสอน นักเรียนอาจใช้วิธีการสาธิต อ่านรายงาน ใช้คอมพิวเตอร์ รูปถ่าย ไดอะแกรม แผนภูมิหรือภาพวาดในการนำเสนอความคิดเห็น ครูกระตุ้นให้สมาชิกในกลุ่มได้มีการอภิปรายและซักถามปัญหาต่าง ๆ โดยที่สมาชิกแต่ละคนต้องมีความรับผิดชอบในการเรียนรู้แต่ละเรื่องที่คุณเชี่ยวชาญแต่ละคนนำเสนอ เมื่อผู้เชี่ยวชาญได้รายงานผลงานกับกลุ่มของตัวเองแล้ว ควรมีการอภิปราย ร่วมกันทั้งห้องเรียนอีกครั้งหนึ่ง หรือมีการถามคำถามและตอบคำถามในหัวข้อเรื่องที่คุณเชี่ยวชาญแต่ละคนได้ศึกษา หลังจากนั้นครูก็ทำการทดสอบย่อย

ขั้นตอนการสอนแบบ Jigsaw มีดังนี้

□ **ขั้นที่ ๑** : ครูแบ่งหัวข้อที่จะเรียนเป็นหัวข้อย่อยเท่าจำนวนสมาชิกของแต่ละกลุ่ม ถ้ากลุ่มขนาด ๓ คน ให้แบ่งเนื้อหาออกเป็น ๓ ส่วน

□ **ขั้นที่ ๒** : จัดกลุ่มนักเรียนให้มีสมาชิกที่มีความสามารถคล้ายกัน เป็นกลุ่มพื้นฐานหรือ Home Groups จำนวนสมาชิกในกลุ่มอาจเป็น ๓ หรือ ๔ คนก็ได้ จากนั้นแจกเอกสารหรืออุปกรณ์การสอนให้กลุ่มละ ๑ ชุด หรือให้คนละชุดก็ได้

กำหนดให้สมาชิกแต่ละคนรับผิดชอบอ่านเอกสารเพียง ๑ ส่วนที่ได้รับมอบหมาย

เท่านั้น หากแต่ละกลุ่มได้รับเอกสารเพียงชุดเดียว ให้นักเรียนแยกเอกสารออกเป็นส่วน ๆ ตามหัวข้อย่อยดังนี้

ในแต่ละกลุ่ม นักเรียนคนที่ ๑ จะอ่านเฉพาะหัวข้อย่อยที่ ๑

นักเรียนคนที่ ๒ จะอ่านเฉพาะหัวข้อย่อยที่ ๒

นักเรียนคนที่ ๓ จะอ่านเฉพาะหัวข้อย่อยที่ ๓

□ **ขั้นที่ ๓** : เป็นการศึกษาในกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ (Expert Groups) นักเรียนจะแยกย้ายจากกลุ่มพื้นฐาน ไปจับกลุ่มใหม่เพื่อทำการศึกษาเอกสารส่วนที่ได้รับมอบหมาย โดยคนที่ได้รับมอบหมายให้ศึกษาเอกสารหัวข้อย่อยเดียวกัน จะไปนั่งเป็นกลุ่มด้วยกัน กลุ่มละ ๓ หรือ ๔ คน แล้วแต่จำนวนสมาชิกของกลุ่มที่ครูกำหนด

ในกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ สมาชิกจะอ่านเอกสาร สรุปเนื้อหาสาระ จัดลำดับขั้นตอน

การนำเสนอ เพื่อเตรียมทุกคนให้พร้อมที่จะไปสอนหัวข้อนั้น ที่กลุ่มเดิมของตนเอง

□ **ขั้นที่ ๔** : นักเรียนแต่ละคนในกลุ่มผู้เชี่ยวชาญกลับกลุ่มเดิมของตน แล้วผลัดเปลี่ยนเวียนกันอธิบายให้เพื่อนในกลุ่มฟังทีละหัวข้อ มีการซักถามข้อสงสัย ตอบปัญหา ทบทวนให้เข้าใจชัดเจน

□ **ขั้นที่ ๕** : นักเรียนแต่ละคนทำแบบทดสอบเกี่ยวกับเนื้อหาทั้งหมดทุกหัวข้อ แล้วนำคะแนนของสมาชิกแต่ละคนในกลุ่มมารวมกันเป็นคะแนนกลุ่ม

□ **ขั้นที่ ๖** : กลุ่มที่ได้คะแนนสูงสุด จะได้รับรางวัล หรือการชมเชย การสอนแบบ Jigsaw เป็นการสอนที่อาจนำไปใช้ในการทบทวนเนื้อหาที่มี

หลาย ๆ หัวข้อหรือใช้กับบทเรียนที่เนื้อหาแบ่งแยกเป็นส่วน ๆ ได้ และเป็นเนื้อหาที่นักเรียนศึกษาจากเอกสารและสื่อการสอนได้

ตัวอย่างการจัดการเรียนการสอนแบบ Jigsaw

หน่วยการเรียนรู้เรื่อง “ทุกข์ของชาวนาในบทกวี” ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ เวลา ๑ ชั่วโมง

ขั้นตอนการจัดการเรียนการสอน

๑. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ ๓ คน แล้วให้แต่ละกลุ่มตั้งชื่อกลุ่มของตนเอง
๒. ครูแจกใบงานเรื่อง ทุกข์ของชาวนาในบทกวี ให้นักเรียนแต่ละกลุ่ม โดยมอบหมายให้สมาชิกแต่ละคน แบ่งกันศึกษาเนื้อหาจากใบงาน ตามหัวข้อ ดังนี้
 - ผู้แต่ง ลักษณะคำประพันธ์ จุดมุ่งหมายในการแต่ง และประวัติความเป็นมา
 - เนื้อหา
 - การวิเคราะห์วรรณคดี
๓. ให้สมาชิกในแต่ละกลุ่มแยกย้ายกันไปรวมกลุ่มกันตามหัวข้อที่ได้รับและช่วยกันทำแบบฝึกหัดทบทวนตามเนื้อหาที่ได้รับผิดชอบ
๔. สมาชิกแต่ละคนกลับเข้ากลุ่มตนเองเพื่ออธิบายเนื้อหาที่ตนเองได้รับผิดชอบให้เพื่อนสมาชิกในกลุ่มตนเองฟังอย่างละเอียด
๕. ให้แต่ละกลุ่มทำแบบทดสอบจำนวน ๑๐ ข้อ แล้วเอาคะแนนแต่ละกลุ่มมารวมกัน กลุ่มไหนได้คะแนนรวมมากที่สุดเป็นผู้ชนะ

ทุกข์ของชาวนาในบทกวี

ทุกข์ของชาวนาในบทกวี เป็นบทความพระราชนิพนธ์ในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ที่แสดงให้เห็นถึงการเอาพระทัยใส่ความเข้าใจพระทัยในปัญหาต่าง ๆ ตลอดจนพระเมตตาของพระองค์ที่ทรงมีต่อชาวนา เนื่องด้วยชาวนาแต่ละท้องที่ล้วนมีสภาพชีวิตและความทุกข์ยากที่ไม่แตกต่างกันเลย แม้ว่ากาลเวลาจะผันผ่านไปอย่างไรก็ตาม

ผู้แต่ง

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

ลักษณะคำประพันธ์

ร้อยแก้ว ประเภทบทความ

จุดมุ่งหมายในการแต่ง

เพื่อแสดงพระราชดำริเกี่ยวกับบทกวีของไทยและบทกวีจีน ซึ่งกล่าวถึงชีวิตและความทุกข์ของชาวนา

ความเป็นมา

ทุกข์ของชาวนาในบทกวี มีที่มาจากหนังสือรวมบทพระราชนิพนธ์ใน สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เรื่อง มณีพลอยร้อยแสง ซึ่งทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้จัดพิมพ์ขึ้นเมื่อ พ.ศ. ๒๕๓๓ ในวโรกาสที่พระองค์ทรงเจริญพระชนมายุครบ ๓ รอบ โดยนิสิตคณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย รุ่นที่ ๔๑ พระราชนิพนธ์นั้นแสดงให้เห็นแนวพระราชดำริเกี่ยวกับบทกวีของไทยและจีนที่กล่าวถึงชีวิตและความทุกข์ของชาวนาที่มีสภาพชีวิตไม่ได้แตกต่างกันนัก

พระราชนิพนธ์ เรื่อง ทุกข์ของชาวนาในบทกวี แสดงให้เห็นถึงความเข้าใจพระทัยและเอาพระทัยใส่ในปัญหาการดำรงชีวิตของชาวนาไทย ทั้งยังสะท้อนให้เห็นถึงพระเมตตา อันเปี่ยมล้นของพระองค์ที่ทรงมีต่อชาวนาผู้มีอาชีพปลูกข้าวเป็นหลัก เริ่มชีวิตและการทำงานตั้งแต่เช้าจรดค่ำ ทำงานแบบหลังสู้ฟ้า หน้าสู้ดิน ตลอดทั้งปี ดังนั้นในฐานะผู้บริหาร ก็ควรสำนึกในคุณค่าและความหมายของชาวนาที่ปลูก "ข้าว" อันเป็นอาหารหลักเพื่อการมีชีวิตอยู่รอดของคนไทย

เนื้อเรื่อง

เมื่อครั้งเป็นนิสิต ข้าพเจ้าได้เคยอ่านผลงานของจิตร ภูมิศักดิ์ อยู่บ้าง แต่ก็ไม่ได้ศึกษาอย่างละเอียด หรือวิเคราะห์อะไร เพียงแต่ได้ยินคำเล่าลือว่าเขาเป็นคนที่ค้นคว้าวิชาการได้กว้างขวางและลึกซึ้งถึงถ้อย ในสมัยที่เราเรียนหนังสือกัน ได้มีผู้นำบทกวีของจิตรมาใส่ทำนองร้องกัน ฟังติดหูมาจนถึงวันนี้

เปิบข้าวทุกครวคำ	จงสูจำเป็นอาจณ
เห็ญที่สุกิน	จึงก่อเกิดมาเป็นคน
ข้าวนั้นมีรส	ให้ชนชิมทุกชั้นชน
เบ็ญหลังสิทุกขทน	และชมชื่นจนเขี้ยวคว
จากแรงมาเป็นรวง	ระยะทางนั้นเหยียดยาว
จากกรวงเป็นเม็ดพรว	ส่วนทุกขยากลำเค็ญเข็ญ
เห็ญหยดสักก็หยาด	ทุกหยดหยาดล้วนยากเย็น
ปุดโปนก็เส้นเอ็น	จึงแปรรวงมาเปิบกิน
น้ำเห็ญที่เรือแดง	และน้ำแรงอันหลังริน
สายเลือดทุกทั้งสิ้น	ที่สุชดกำซาบพัน

ดูสรรพนามที่ใช้ว่า "กู" ในบทกวีนี้ แสดงว่าผู้ที่พูดคือชาวนา ชวนให้คิดว่าเรื่องจริง ๆ นั้น ชาวนาจะมีโอกาสไหมที่จะ "ลำเลิก" กับใคร ๆ ว่า ถ้าไม่มีคนที่คอยเห็น้อยยากตรากตรำอย่างพวกเขา คนอื่น ๆ จะเอาอะไรกิน อย่างว่าแต่การลำเลิกทวงบุญคุณเลย ความช่วยเหลือที่สังคมมีต่อคนกลุ่มนี้ในตัวของปัจจัยในการผลิต การพยุงหรือประกันราคา และการรักษาความยุติธรรมทั้งปวงก็ยิ่งแทบจะเป็นไปไม่ได้ ทำให้ในหลาย ๆ ประเทศที่มีการพัฒนาเศรษฐกิจ ชาวนาต่างก็ละทิ้งอาชีพเกษตรกรรมไปอยู่ในภาคอุตสาหกรรมหรือภาคบริการ ซึ่งทำให้ตนมีรายได้สูงกว่าหรือได้เงินเร็วกว่า แน่นนอนกว่า มีสวัสดิการดีกว่าและไม่ต้องเสี่ยงมากเท่าการเป็นชาวนา บางคนที่ยังคงอยู่ในภาคเกษตรกรรมก็มักจะนิยมเปลี่ยนพืชที่ปลูกจากธัญพืชซึ่งมักจะได้อาหารต่ำ เพราะรัฐบาลก็มีความจำเป็นที่จะต้องควบคุมราคามาเป็นพืชเศรษฐกิจประเภทอื่นที่ราคาสูงกว่า แต่ก็ยังมีชาวนาอีกเป็นจำนวนมากที่ไม่มีทางที่จะขยับขยายตัวให้อยู่ในสถานะที่ดีขึ้นได้ อาจแย่งด้วยซ้ำ แล้วก็ไม่มีสิทธิ์ที่จะอุทธรณ์ฎีกากับใคร ถึงจะมีคนแบบจิตรที่พยายามใช้จินตนาการสะท้อนความในใจออกมาสะกิดใจคนอื่นบ้าง แต่ปัญหาก็ยังไม่หมดไป

หลายปีมาแล้วข้าพเจ้าอ่านพบบทกวีจินบพหนึ่ง ผู้แต่งชื่อหลี่เซิน ชาวเมืองอู่ซี มีชีวิตอยู่ในระหว่างปี ค.ศ. ๗๗๒ ถึง ๘๔๖ สมัยราชวงศ์ถัง ท่านหลี่เซินได้บรรยายความในใจไว้เป็นบทกวีภาษาจีน ข้าพเจ้าจะพยายามแปลด้วยภาษาที่ขรุขระไม่เป็นวรรณศิลป์เหมือนบทกวีของ จิตร ภูมิศักดิ์

หวานข้าวในฤดูใบไม้ผลิ ข้าวเมล็ดหนึ่ง
จะกลายเป็นหมื่นเมล็ดในฤดูใบไม้ร่วง
รอบข้างไม่มีนาที่ไหนทิ้งว่าง
แต่ชาวนาก็ยังอดตาย
ตอนอาทิตย์เที่ยงวัน ชาวนายังพรวนดิน
เห็ญหยดบนดินภายใต้ต้นข้าว
ใครจะรู้บ้างว่าในจานไบนั้น
ข้าวแต่ละเม็ดคือความยากแค้นแสนสาหัส

กวีผู้นี้รับราชการมีตำแหน่งเป็นข้าราชการส่วนท้องถิ่นอยู่ในชนบท ฉะนั้นเป็นไปได้ที่เขาจะได้รับความเป็นอยู่ของราษฎรชาวไร่ชาวนาในยุคนั้น และเกิดความสะเทือนใจจึงได้บรรยายความรู้สึกออกเป็นบทกวีที่เขาให้ชื่อว่า "ประเพณีดั้งเดิม" บทกวีของหลี่เซินเรียบ ๆ ง่าย ๆ แต่ก็แสดงความชัดเจนชัดเจน แม้ว่าในฤดูกาลนั้นภูมิอากาศจะอำนวยให้พืชพันธุ์ธัญญาหารบริบูรณ์ดี แต่ผลผลิตไม่ได้ตกเป็นประโยชน์ของผู้ผลิตเท่าที่ควร

เทคนิคในการเขียนของหลี่เซินกับจิตรต่างกัน คือ หลี่เซินบรรยายภาพที่เห็นเหมือนจิตรกรวาดภาพให้คนชม ส่วนจิตรใช้วิธีเสมือนกับนำชาวนามาบรรยายเรื่องของตนให้ผู้อ่านฟังด้วยตนเอง

เวลานี้สภาพบ้านเมืองก็เปลี่ยนไป ตั้งแต่สมัยหลี่เซินเมื่อพันปีกว่า สมัยจิตร ภูมิภาคี้เมื่อ ๓๐ กว่าปีที่แล้ว สมัยที่ข้าพเจ้าได้เห็นเองก็ไม่มีอะไรแตกต่างกันนัก ฉะนั้นก่อนที่ทุกคนจะหันไปกินอาหารเม็ดเหมือนนักบินอวกาศ เรื่องความทุกข์ของชาวนาก็ยังคงจะเป็นแรงสร้างความสะเทือนใจให้แก่กวียุคคอมพิวเตอร์สืบต่อไป

วิเคราะห์คุณค่าวรรณคดี

กลวิธีการแต่ง ทุกข์ของชานาในบทกวี นับเป็นตัวอย่างอันดีของบทความที่สามารถยึดถือเป็นแบบอย่างได้ ด้วยแสดงให้เห็นแนวความคิดชัดเจน ลำดับเรื่องราวเข้าใจง่าย และมีส่วนประกอบของงานเขียนประเภทบทความอย่างครบถ้วน คือ

ส่วนนำ กล่าวถึงบทกวีของจิตร ภูมิศักดิ์ ที่ทรงได้ยินได้ฟังมาในอดีตมาประกอบในการเขียนบทความ เนื้อเรื่อง วิเคราะห์เกี่ยวกับกลวิธีการนำเสนอบทกวีของจิตร ภูมิศักดิ์ และของหลี่เซิน โดยทรงยกเหตุผลต่างๆ และทรงแสดงทัศนะประกอบ เช่น "...ชวนให้คิดว่าเรื่องจริง ๆ นั้น ชานาจะมีโอกาสใหม่ที่จะ "ล่าเลิก" กับใคร ๆ ว่าถ้าไม่มีคนที่คอยเหยี่ยวลากตราอย่างพวกเขา คนอื่น ๆ จะเอาอะไรกิน..."

ส่วนสรุป สรุปความเพียงสั้น ๆ แต่ลึกซึ้ง ด้วยการต่อยอดเรื่องความทุกข์ยากของชานา ไม่ว่าจะยุคสมัยใดก็เกิดปัญหาเช่นนี้ ดังความที่ว่า

"ฉะนั้นก่อนที่ทุกคนจะหันไปกินอาหารเม็ดเหมือนนักบินอวกาศ เรื่องความทุกข์ของชานาก็คงยังจะเป็นแรงสร้างความสะเทือนใจให้แก่กวียุคคอมพิวเตอร์สืบต่อไป..."

สำหรับกลวิธีการอธิบายนั้นให้ความรู้เชิงวรรณคดีเปรียบเทียบกับผู้อ่าน โดยทรงใช้การเปรียบเทียบการนำเสนอของบทกวีไทยและบทกวีจีน ว่า

"เทคนิคในการเขียนของหลี่เซินกับของจิตรต่างกัน คือ หลี่เซินบรรยายภาพที่เห็นเหมือนจิตรกรวาดภาพให้คนชม ส่วนจิตรใช้วิธีเสมือนกับนำชานามาบรรยายเรื่องของตนให้ผู้อ่านฟังด้วยตนเอง"

บทกวีของหลี่เซินเป็นบทกวีที่เรียบง่าย แต่แสดงความขัดแย้งอย่างชัดเจน คือ แม้ว่าในฤดูกาลเพาะปลูก ภูมิอากาศจะเอื้ออำนวยให้พืชพันธุ์ธัญญาหารบริบูรณ์ดี แต่ผลผลิตไม่ได้ตกเป็นของผู้ผลิต คือ ชานา หรือเกษตรกรเท่าที่ควร หลี่เซินบรรยายภาพที่เห็นเหมือนจิตรกรวาดภาพให้คนชม ส่วนจิตร ภูมิศักดิ์ ใช้กลวิธีการบรรยายเสมือนว่าชานาเป็นผู้บรรยายเรื่องราวให้ผู้อ่านฟังด้วยตนเอง อย่างไรก็ตามแนวคิดของกวีทั้งสองคนคล้ายคลึงกัน คือ ต้องการสื่อให้ผู้อ่านได้เห็นสภาพชีวิตชานาในทุกแห่งและทุกสมัยต้องประสบกับความทุกข์ยากไม่แตกต่างกัน

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้ทรงเริ่มต้นด้วยการยกบทกวีของจิตร ภูมิศักดิ์ ซึ่งแต่งด้วยกาพย์ยานี ๑๑ จำนวน ๕ บท มีเนื้อหาเกี่ยวกับความยากลำบากของชานาที่ปลูกข้าวซึ่งเป็นอาหารสำคัญของคนทุกชนชั้น พระองค์ทรงเห็นด้วยกับบทกวีนี้ และยังทรงกล่าวอีกว่าเนื้อหาบทกวีของจิตร ภูมิศักดิ์ สอดคล้องกับบทกวีของหลี่เซิน กวีชาวจีนที่แต่งไว้ตั้งแต่สมัยราชวงศ์ถัง แสดงให้เห็นว่าสภาพชีวิตของชานาไม่ว่าที่แห่งใดในโลกจะเป็นไทยหรือจีน จะเป็นสมัยใดก็ตาม ล้วนแล้วแต่มีความยากแค้นลำเค็ญเช่นเดียวกัน

ดังนั้นแนวคิดสำคัญของบทความพระราชนิพนธ์เรื่อง ทุกข์ของชานาในบทกวี จึงอยู่ที่ความทุกข์ยากของชานา และสภาพชีวิตของชานาที่ถูกเอาเปรียบอยู่เสมอดังความที่ว่า

"...แม้ว่าในฤดูกาลนั้นภูมิอากาศจะอำนวยให้ให้พืชพันธุ์ธัญญาหารบริบูรณ์ดี แต่ผลผลิตไม่ได้ตกเป็นประโยชน์ของผู้ผลิตเท่าที่ควร..."

แบบทดสอบทุกข์ของชานาในบทกวี

๑. ผู้แต่งเรื่องทุกข์ของชานาในบทกวีคือข้อใด

- ก. จิตร ภูมิศักดิ์ ข. รัชกาลที่ ๙ ค. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ ง. หลี่เซิน

๒. เพราะเหตุใด ถึงแม้เวลาจะผ่านมานาน ชานาก็ยังเป็นอาชีพที่ประสบปัญหาความยากจน

- ก. ชานาไม่มีความรู้ทางการเกษตร ข. รัฐบาลไม่ได้สนับสนุนในด้านการประกันราคา
ค. ต้นทุนการผลิตสูง แต่ราคาขายต่ำ ง. ถูกทุกข้อ

๓. บทกวีของจิตร ภูมิศักดิ์ นำเสนอภาพชีวิตของชานาต่อผู้อ่านอย่างไร

- ก. ขอร้อง ข. อธิบายข้อเท็จจริง ค. ขอความสงสาร ง. ลำเลิกบุญคุณ

๔. ข้อใดไม่ได้เป็นสาเหตุที่ทำให้ครอบครัวชานา หรือสังคมชนบทล่มสลาย

- ก. ขายที่นา ข. ละทิ้งถิ่น ค. เบื่อหน่ายชนบท ง. การศึกษา

๕. ชานานิยมประกอบอาชีพใดแทนการทำงาน

- ก. ทำไร่เลื่อนลอย ข. ค้าขาย ค. นายทุน ง. ทำงานโรงงาน

๖. “ช่วงระยะเวลาพันกว่าปีชานาก็ไม่มีอะไรแตกต่างกันนัก” หมายถึงข้อใด

- ก. ความดี ข. ความรักในอาชีพค. ความยากจน ง. วิธีการที่พัฒนา

๗. บทกวีของหลี่เซิน มีลักษณะอย่างไร

- ก. อ่อนโยน ข. เรียบง่าย ค. อ่อนหวาน ง. อ่อนนวล

๘. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ ทรงพระราชนิพนธ์ความเรียงเรื่องนี้ด้วยแนวคิดอย่างไร

- ก. ตรงไปตรงมา ข. ขอความเห็นใจ ค. เรียกร้องแทนชานา ง. วิเคราะห์จุดอ่อนของชานา

๙. ข้อใดไม่เกี่ยวข้องกับการผลักดันชานาให้มาสู่โรงงานอุตสาหกรรมหรืองานบริการ

- ก. การได้เงินเร็วกว่า ข. ค่าตอบแทนที่สม่ำเสมอ
ค. เป็นงานที่มีเกียรติกว่า ง. ได้รับสวัสดิการที่ชัดเจน

๑๐. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ ทรงสรุปความเรียงเรื่องนี้ว่าอย่างไร

- ก. ชานาต้องเป็นชานาต่อไป ข. ต่อไปคนจะกินอาหารเม็ด
ค. ความทุกข์ของชานานี้ น่าสะเทือนใจยิ่งนัก ง. กวีและชานาเป็นทุกข์พอๆ กันเสมอมา

ผู้จัดทำ

น.ส.คณิศจิ กสิบมณี รหัสประจำตัวนักศึกษา ๕๓๑๒๖๑๐๑๕๐

น.ส.สุ๋ ไม่เหลียน รหัสประจำตัวนักศึกษา ๕๓๑๒๖๑๐๑๗๕

น.ส.ยวลักษณ์ คำเอก รหัสประจำตัวนักศึกษา ๕๓๑๒๖๑๐๐๙๒

